ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรครักษ์ธรรม

ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศพรรคการเมือง ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรครักษ์ธรรม มีคณะกรรมการบริหารพรรครักษ์ธรรม จำนวน ๔ คน นั้น

บัดนี้ หัวหน้าพรรครักษ์ธรรมได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณี ที่ประชุมใหญ่สามัญ พรรครักษ์ธรรม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๓ ได้มีมติ ดังนี้

๑. เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครักษ์ธรรม พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยยกเลิกข้อบังคับพรรครักษ์ธรรม
 พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งฉบับ และให้ใช้ข้อบังคับพรรครักษ์ธรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

ข้อบังคับพรรครักษ์ธรรม พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยที่ประชุมใหญ่สามัญพรรครักษ์ธรรม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครักษ์ธรรม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

- ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า ข้อบังคับพรรครักษ์ธรรม พ.ศ. ๒๕๖๓
- ข้อ ๒ ให้ข้อบังคับมีผลเป็นการบังคับใช้นับแต่วันที่ได้รับการเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่สามัญพรรค เป็นต้นไป
 - ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับพรรครักษ์ธรรม พ.ศ. ๒๕๖๑
 - ข้อ ๔ ในข้อบังคับพรรครักษ์ธรรมนี้
 - "พรรค" หมายความว่า พรรครักษ์ธรรม
 - "ข้อบังคับพรรค" หมายความว่า ข้อบังคับพรรครักษ์ธรรม
 - "สาขาพรรค" หมายความว่า สาขาพรรครักษ์ธรรม
 - "สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกพรรครักษ์ธรรม
 - "คณะกรรมการบริหารพรรค" หมายความว่า คณะกรรมการบริหารพรรครักษ์ธรรม

- "หัวหน้าพรรค" หมายความว่า หัวหน้าพรรครักษ์ธรรม
- "รองหัวหน้าพรรค" หมายความว่า รองหัวหน้าพรรครักษ์ธรรม
- "เลขาธิการพรรค" หมายความว่า เลขาธิการพรรครักษ์ธรรม
- "รองเลขาธิการพรรค" หมายความว่า รองเลขาธิการรักษ์ธรรม
- "ผู้อำนวยการพรรค" หมายความว่า ผู้อำนวยการพรรครักษ์ธรรม
- "เหรัญญิกพรรค" หมายความว่า เหรัญญิกพรรครักษ์ธรรม
- "นายทะเบียนสมาชิกพรรค" หมายความว่า นายทะเบียนสมาชิกพรรครักษ์ธรรม
- "โฆษกพรรค" หมายความว่า โฆษกพรรครักษ์ธรรม
- "กรรมการบริหารพรรค" หมายความว่า กรรมการบริหารพรรครักษ์ธรรม
- "คณะกรรมการสาขาพรรค" หมายความว่า คณะกรรมการสาขาพรรครักษ์ธรรม
- "หัวหน้าสาขาพรรค" หมายความว่า หัวหน้าสาขาพรรครักษ์ธรรม
- "กรรมการสาขาพรรค" หมายความว่า กรรมการสาขาพรรครักษ์ธรรม
- "ผู้แทนสาขา" หมายความว่า ผู้แทนสมาชิกของสาขาพรรครักษ์ธรรม
- "ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด" หมายความว่า ตัวแทนพรรครักษ์ธรรมประจำจังหวัด
- "ตัวแทนสมาชิก" หมายความว่า ตัวแทนสมาชิกพรรครักษ์ธรรม
- "เขตเลือกตั้ง" หมายความว่า เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
- "ภาค" หมายความว่า ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ พรรคการเมืองตามข้อบังคับนี้เรียกว่า "พรรครักษ์ธรรม" ชื่อย่อว่า "ร.ธ." เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า "Rakstham Party" ชื่อย่อว่า "R.T."

ข้อ ๖ เครื่องหมายพรรครักษ์ธรรมและความหมาย

(๑) เครื่องหมายพรรครักษ์ธรรมมีลักษณะเหมือนเปลวเทียน สีเขียว เหลือง ประกอบตัวอักษรพรรครักษ์ธรรม Rakstham Party

(๒) โดยมีความหมาย ดังนี้

ชื่อพรรครักษ์ธรรม หมายถึง พรรคการเมืองที่ตั้งขึ้นเพื่อธำรงรักษาความถูกต้องชอบธรรม และยังประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ โดยมีนโยบายที่มุ่งหมายให้เกิดการพัฒนาบ้านเมือง และบริหารประเทศให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง

เปลวเทียน เป็นสัญลักษณ์อันหมายถึง แสงสว่างที่ส่องออกไปเพื่อนำทางประเทศ สีเขียว เป็นสัญลักษณ์ของความมั่นคง ความเสถียรภาพ อันหมายถึง การมีชีวิตที่ดี ที่เจริญงอกงาม การพัฒนารากฐานประชาชนให้พร้อมที่จะเจริญงอกงามกลับมามีชีวิตอีกครั้ง เพราะประชาชนเป็นสิ่งที่สำคัญของประเทศ

สีเหลือง เป็นสัญลักษณ์อันหมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง และคุณธรรมของคนในประเทศ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง

กรอบของเปลวเทียน เป็นสัญลักษณ์อันหมายถึง ประชาชนทุกคนสามารถ ใช้ชีวิตอย่างมีเสรีภาพ แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบคุณธรรมจริยธรรมที่ดี เพื่อสร้างฐานรากให้ประเทศ เกิดความเข้มแข็ง นำไปสู่สังคมที่มีความเจริญในทุกด้าน

ส่วนที่ ๑

คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมือง

ข้อ ๗ คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรครักษ์ธรรม มีดังต่อไปนี้

พรรครักษ์ธรรมต้องการพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญงอกงามอย่างยั่งยืนในทุกด้าน ทั้งด้านวัตถุ จิตใจ และคุณธรรม ภายใต้สังคมที่มีเอกภาพ คนทุกกลุ่มได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน ทุกคนอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี เพื่อนำประเทศสู่อนาคตที่มั่นคงและยั่งยืน ซึ่งธำรงรักษาความถูกต้องชอบธรรม และยังประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ โดยมีนโยบายที่มุ่งหมายให้เกิดการพัฒนาบ้านเมือง และบริหารประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒

นโยบายของพรรค

ข้อ ๘ นโยบายของพรรครักษ์ธรรม มีดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รวมทั้งสนับสนุน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและจะพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตย ของชาติตลอดจนบูรณภาพแห่งราชอาณาจักรไทยและผลประโยชน์ของประชาชนตามที่ได้บัญญัติไว้ ในรัฐธรรมนูญ
- (๒) พรรคจะส่งเสริมความมั่นคงภายในและภายนอกประเทศให้มีสมรรถนะที่วางใจได้ ในการพิทักษ์รักษาอธิปไตยเหนือดินแดนของชาติในรูปแบบของรัฐเดี่ยว พรรคจะมุ่งเน้นให้กำลังพล ของทหารทุกเหล่า กำลังพลของตำรวจ ให้มีแสนยานุภาพและประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชนทุกคน
 - (๓) ส่งเสริมการกระจายอำนาจ การปกครองท้องถิ่น และเสริมสร้างพลังความเป็นพลเมือง
- (๔) ส่งเสริมหลักนิติธรรมในกระบวนการยุติธรรม ปรับปรุงแก้ไข และยกเลิกกฎหมายต่าง ๆ ให้มีความเป็นธรรม ทันสมัย มีความชัดเจนและสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ
- (๕) ส่งเสริมการประกอบอาชีพและสนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรี ให้ประชาชน มีโอกาสทัดเทียมกันในทุกพื้นที่ ทุกสาขาอาชีพ และทุกฐานะบุคคล
- (๖) พัฒนาขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีให้ทัดเทียมกับนานาอารยะประเทศ ส่งเสริมให้ภาครัฐและเอกชนพัฒนา
- (๗) จัดหาพลังงานทดแทน พลังงานสะอาด และแหล่งพลังงานอื่นให้เพียงพอ ต่อการพัฒนาประเทศ
- (๘) ส่งเสริมการพัฒนาเมือง ภูมิภาค และเศรษฐกิจชายแดนให้เกิดความเจริญเติบโต อย่างยั่งยืนสอดคล้องต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่
- (๙) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาทักษะ ศักยภาพและลักษณะชีวิตที่เหมาะสม และสอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

- (๑๐) ส่งเสริมสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดีในตลอดทุกช่วงวัย ตลอดจนส่งเสริม ระบบสาธารณสุขให้มีคุณภาพ
- (๑๑) ส่งเสริมความเสมอภาคด้านเศรษฐกิจ กระบวนการยุติธรรม การศึกษา การสาธารณสุข การบริการทางสังคม ตลอดจนความเสมอภาคทางเพศและเสริมสร้างพลังทางสังคม
 - (๑๒) มุ่งเน้นการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๑๓) สนับสนุนให้ภาคืองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน และประชาชน และเครือข่ายต่าง ๆ ป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ส่วนที่ ๓

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรค

ข้อ ๙ สำนักงานใหญ่พรรครักษ์ธรรม ตั้งอยู่เลขที่ ๑๘๓ หมู่บ้านฉัตรแก้ว ซอย ๘ ถนนแฮปปี้แลนด์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๒๔๐

ข้อ ๑๐ สาขาพรรคที่ได้รับการอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น ณ ที่ใด ให้เรียกชื่อว่า "สาขาพรรครักษ์ธรรม ลำดับที่ ...จังหวัด ..."

ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่ได้รับอนุมัติจัดตั้ง ณ ที่ใด ให้เรียกชื่อว่า "ตัวแทนพรรครักษ์ธรรม ประจำจังหวัด...เขตเลือกตั้งที่..."

หมวด ๒

โครงสร้างการบริหารพรรค และตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรค

ส่วนที่ ๑

โครงสร้างและตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรค

ข้อ ๑๑ โครงสร้างของพรรครักษ์ธรรม ประกอบด้วย

- (๑) คณะกรรมการบริหารพรรค
- (๒) คณะกรรมการสาขาพรรค
- (๓) ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด
- (๔) คณะกรรมการอื่นหรือตำแหน่งอื่นใด โดยการแต่งตั้งของหัวหน้าพรรค และกรรมการบริหารพรรครับรองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่

การยุบหรือเลิกกรรมการอื่นหรือตำแหน่งอื่นใด ตาม (๔) ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค หรือเมื่อหัวหน้าพรรคที่แต่งตั้งกรรมการอื่นหรือตำแหน่งอื่นใด ตาม (๔) พ้นจากตำแหน่งหัวหน้าพรรค ข้อ ๑๒ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคซึ่งเป็นองค์กรหลักในการบริหารพรรค โดยเลือกตั้งจากสมาชิกพรรคซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในที่ประชุมใหญ่ จำนวนไม่น้อยกว่าแปดคน แต่ไม่เกินยี่สิบห้าคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรคการเมือง
- (๒) รองหัวหน้าพรรคการเมือง (มีมากกว่า ๑ คน ได้)
- (๓) เลขาธิการพรรคการเมือง
- (๔) เหรัญญิกพรรคการเมือง
- (๕) นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง
- (๖) โฆษกพรรคการเมือง
- (๗) กรรมการบริหารพรรค (มีมากกว่า ๑ คน ได้)

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก หรือการให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการบริหารพรรค หรือกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๓ หัวหน้าพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นสมาชิกพรรค
- (๒) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
 - (๓) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี
 - (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมาย ดังนี้
 - (๔.๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 - (๔.๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

- (๔.๓) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
 - (๔.๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๔.๕) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๔.๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๔.๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๔.๘) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงาน ในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐาน เป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนักกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วย
- (๔.๙) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
 (๔.๑๐) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ยังไม่เกินสองปี
 - (๔.๑๑) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (๔.๑๒) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 - (๕) อยู่ในระหว่างถูกสั่งห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองตามกฎหมาย
- (๖) ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นหรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น หรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น

- ข้อ ๑๔ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการโดยที่ประชุมใหญ่ตามลำดับ ดังนี้
- (๑) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนและตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรค ตามข้อ ๑๒ ในการเลือกตั้งหัวหน้าพรรค ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้รับเลือกตั้งในตำแหน่งหัวหน้าพรรค ต่อที่ประชุมใหญ่ต้องมีผู้รับรองโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าห้าสิบคน
- (๒) ให้ที่ประชุมใหญ่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สำหรับผู้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรค ที่ได้รับการรับรองโดยการลงคะแนนลับ
- (๓) ให้หัวหน้าพรรคที่ได้รับเลือกตั้งใหม่เสนอชื่อบุคคลในแต่ละตำแหน่งต่อไปนี้ ที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารพรรคต่อที่ประชุมใหญ่ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเหมาะสม และการเสียสละ ทุ่มเทต่อพรรค เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ลงคะแนนเสียง โดยใช้เสียงข้างมากของที่ประชุมใหญ่ในตำแหน่ง ดังต่อไปนี้
 - (๓.๑) รองหัวหน้าพรรคการเมือง
 - (๓.๒) เลขาธิการพรรคการเมือง
 - (๓.๓) เหรัญญิกพรรคการเมือง
 - (๓.๔) นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง
 - (๓.๕) โฆษกพรรคการเมือง

ทั้งนี้ รายชื่อที่หัวหน้าพรรคเสนอตาม (๓) ต้องไม่เกินจำนวนและไม่นอกเหนือตำแหน่ง ตามที่ที่ประชุมกำหนดตาม (๑)

(๔) ให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่เป็นผู้เสนอชื่อสมาชิกเป็นกรรมการบริหารพรรค ในตำแหน่งที่เหลือจนครบจำนวน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ลงคะแนนเสียงเลือกโดยใช้เสียงข้างมาก ของที่ประชุมใหญ่

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคตาม (๓) และ (๔) ผู้ถูกเสนอชื่อเป็นกรรมการบริหารพรรค ไม่จำเป็นต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่ก็ได้ แต่ผู้เสนอชื่อและผู้ใช้สิทธิลงคะแนนต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่ การลงมติเลือกกรรมการบริหารพรรค ใน (๓) และ (๔) ให้ลงคะแนนโดยลับ

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคเพิ่มเติมให้มีลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนกรรมการบริหารพรรคที่เพิ่มขึ้น ซึ่งต้องไม่เกิน ยี่สิบห้าคนเมื่อรวมกับจำนวนกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ (๒) ให้เสนอชื่อผู้ที่ดำรงตำแหน่งจนครบตามจำนวนตาม (๑) เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยใช้เสียงข้างมากของที่ประชุมใหญ่ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นการลงคะแนนลับ ข้อ ๑๖ กรรมการบริหารพรรคการเมืองมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันที่ ที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองชุดใหม่ แล้วแต่กรณี

เมื่อพ้นตำแหน่งหรือถึงคราวออกตามวาระ และอาจได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้

ข้อ ๑๗ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นกรรมการบริหาร พรรคการเมืองมิได้

ข้อ ๑๘ ความเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๔) ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการบริหารพรรคตามที่กฎหมายกำหนด
- (๕) ถูกถอดถอนตามกฎหมาย
- (๖) ที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสองในสามของที่ประชุมให้ออกเพราะจงใจ หรือเจตนาทำให้พรรคเกิดความเสียหาย ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้หัวหน้าพรรค มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าตำแหน่งที่ว่างลงนั้นเป็นตำแหน่งหัวหน้าพรรคตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคในตำแหน่งที่ว่างลงหรือในกรณี ที่กรรมการบริหารพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) และมีจำนวนน้อยกว่าแปดคน ให้หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคที่เหลือ มีมติแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง ที่เหมาะสมทำหน้าที่แทนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคในตำแหน่งที่ว่างลง

ข้อ ๑๙ กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) ความเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองของหัวหน้าพรรคการเมืองสิ้นสุดลง ตามข้อ ๑๘

(๓) กรรมการบริหารพรรคการเมืองว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการบริหาร พรรคการเมืองทั้งหมด

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) ให้รองหัวหน้าพรรคการเมือง ตามลำดับทำหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคการเมือง ถ้าไม่มีรองหัวหน้าพรรคการเมืองให้กรรมการบริหาร พรรคการเมืองที่เหลืออยู่ประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหาร พรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะยกเว้นตาม (๒) ให้เลือกตั้ง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคการเมือง พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่มีเหตุให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้กรรมการบริหารพรรค ที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร พรรคการเมืองชุดใหม่

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามข้อ ๑๘ และข้อ ๑๘ หรือการเปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนสกุล การเปลี่ยนแปลงในข้อบังคับพรรค หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใด ๆ ให้หัวหน้าพรรคการเมือง แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีเหตุ

ข้อ ๒๑ คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) รับผิดชอบดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบาย และข้อบังคับของพรรค มติของที่ประชุมใหญ่ของพรรค รวมทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ ของประเทศชาติและประชาชน
- (๓) คัดเลือกสมาชิกหรือบุคคลซึ่งมีความรู้ ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรมเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือตำแหน่งอื่น หรือเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

- (๔) รับผิดชอบร่วมกันในบรรดามติของคณะกรรมการบริหารพรรคและในการดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารพรรค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมาย และข้อบังคับ รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้คัดค้านในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค โดยปรากฏหลักฐาน การคัดค้านนั้นในรายงานการประชุม หรือได้ทำหนังสือคัดค้านยื่นต่อประธานที่ประชุมภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่การประชุมนั้นสิ้นสุดลง
- (๕) ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติแจ้งเตือนในที่ประชุมกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกพรรค ถึงการกระทำที่มีการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และข้อบังคับ รวมตลอดทั้ง ระเบียบประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ถือว่าเป็นความรับผิดชอบส่วนบุคคล โดยกรรมการบริหารพรรคจะไม่รับผิดชอบในกรณีของการกระทำดังกล่าว
- (๖) ออกกฎระเบียบ และจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไป ตามนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรค
 - (๗) ควบคุมไม่ให้พรรคใช้เกินวงเงินตามที่กฎหมายกำหนด
- (๘) บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง
- (๙) จัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อให้จัดสรรเป็นจำนวนรวม โดยพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคเสนอไว้ ในบัญชีรายชื่อที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๑๐) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของพรรค คณะผู้บริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค คณะกรรมาธิการต่าง ๆ ของพรรค คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค คณะกรรมการประสานงาน และคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ของพรรค
 - (๑๑) อนุมัติจัดตั้งสาขาพรรค อนุมัติการเลิกสาขาพรรค และองค์กรเสริมสร้างพรรค
 - (๑๒) อนุมัติแต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัด อนุมัติการเลิกตัวแทนพรรคประจำจังหวัด
- (๑๓) อำนวยการต่าง ๆ และกระทำการ หรือสั่งการใด ๆ เพื่อให้การดำเนินงาน ของพรรคเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของพรรค

- (๑๔) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการ ด้านต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค
- (๑๕) จัดหาทุนและดูแลทรัพย์สินต่าง ๆ ตลอดจนบริหารการเงินและทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดของพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
 - (๑๖) พิจารณาลงโทษสมาชิกพรรค
- (๑๗) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคในกิจการต่าง ๆ ของพรรค และคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- (๑๘) จัดตั้งแผนกต่าง ๆ ของพรรคตามสมควรเพื่อดำเนินการตามนโยบายของพรรค และให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างประจำพรรคหรือชั่วคราว
 - (๑๙) กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรรมการบริหารพรรคและผู้ปฏิบัติงานของพรรคปฏิบัติ
- (๒๐) อำนาจหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมาย และกฎระเบียบของพรรค

ข้อ ๒๒ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) หัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
- (ก) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นผู้เรียกประชุม คณะกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค
- (ข) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการ บริหารพรรคและเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่พรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมใหญ่พรรค หรือมอบหมายอำนาจให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้ดำเนินการประชุมใหญ่พรรค
- (ค) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และเป็นประธานของที่ประชุม ตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว
 - (ง) เป็นผู้ลงนามในประกาศ กฎ ระเบียบ มติของพรรค และคำสั่งพรรค
- (จ) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมือง ให้มีอำนาจ ปฏิบัติการในนามของพรรคได้โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน คณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น และให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค
 - (a) อำนาจอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับพรรค

- (๒) รองหัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย
- (๓) เลขาธิการพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (ก) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการ บริหารพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรค หรือผู้ที่ทำหน้าที่แทนหัวหน้าพรรค ในกิจการที่หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ
- (ข) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วม คณะกรรมการบริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และต่อที่ประชุมใหญ่พรรค
- (ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วม คณะกรรมการบริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และที่ประชุมใหญ่พรรค
- (ง) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด
- (๔) เหรัญญิกพรรค มีหน้าที่ในการควบคุมรายรับ รายจ่ายเงิน บัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน และงบการเงินของพรรค
- (๕) นายทะเบียนสมาชิกพรรค มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมาชิก ตรวจสอบคุณสมบัติของสมาชิก และการพ้นจากการเป็นสมาชิกพรรค
 - (๖) โฆษกพรรคมีหน้าที่ ดังนี้
 - (ก) แถลงมติที่ประชุมของพรรคและแถลงกิจการต่าง ๆ ของพรรค
 - (ข) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย
- (๗) กรรมการบริหารพรรค มีอำนาจหน้าที่ตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการ บริหารพรรคมอบหมาย

ส่วนที่ ๓

สาขาพรรค

ข้อ ๒๓ การจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง เมื่อเขตเลือกตั้งใดหรือเขตจังหวัดใดที่มีสมาชิกพรรคการเมือง ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งหรือเขตจังหวัดนั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป สมาชิกพรรคการเมือง ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนอาจจัดประชุมเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง กำหนดสถานที่ตั้งสาขาพรรคการเมือง และเมื่อหัวหน้าพรรคการเมืองให้ความเห็นชอบให้จัดตั้ง สาขาพรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่หัวหน้าพรรคการเมืองให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง

การประชุมตามวรรคหนึ่งต้องมีองค์ประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

เมื่อภายหลังการประชุมเสร็จสิ้นลงแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าสาขาพรรคส่งรายการ แผนผังแสดงที่ตั้งสาขา รายชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวประชาชน และลายมือชื่อของคณะกรรมการสาขา หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่เป็นที่ทำการสาขาพรรค และรายงานการประชุมจัดตั้งสาขาพรรค ไปยังหัวหน้าพรรคเพื่อขออนุมัติคณะกรรมการบริหารพรรค

เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อนายทะเบียน พรรคการเมืองตามแบบที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่จัดตั้งสาขาพรรค และเมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคแล้ว และให้ประกาศให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไปด้วย

ข้อ ๒๔ ให้มีคณะกรรมการสาขาพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนา ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรคนั้น ๆ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน โดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าสาขาพรรค
- (๒) รองหัวหน้าสาขาพรรค
- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) เหรัญญิกสาขาพรรค
- (๕) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค
- (๖) โฆษกสาขาพรรค
- (๗) กรรมการสาขาพรรค

ส่วนที่ ๔

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกหรือการให้ความเห็นชอบ ให้ดำรงตำแหน่ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจของหัวหน้าสาขาพรรคและกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๒๕ หัวหน้าสาขาพรรค และกรรมการสาขาพรรคต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นสมาชิกพรรค
- (๒) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
 - (๓) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี
 - (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมาย ดังนี้
 - (๔.๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 - (๔.๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๔.๓) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
 - (๔.๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๔.๕) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๔.๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๔.๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๔.๘) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงาน

ในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐาน เป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

- (๔.๙) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
 (๔.๑๐) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ยังไม่เกินสองปี
 - (๔.๑๑) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (๔.๑๒) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 - (๕) อยู่ในระหว่างถูกสั่งห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองตามกฎหมาย
- (๖) ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นหรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้ง พรรคการเมืองอื่นหรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น

ข้อ ๒๖ การเลือกคณะกรรมการสาขาพรรค ให้ดำเนินการในที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรค หรือที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค แล้วแต่กรณี ดังนี้

- (๑) ให้ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคกำหนดจำนวนของคณะกรรมการสาขาพรรค ตามข้อ ๒๔
- (๒) เลือกหัวหน้าสาขาพรรคเป็นลำดับแรก แล้วเลือกกรรมการสาขาพรรคอื่น ๆ ครบตาม (๑)
- (๓) การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสาขาพรรคจะต้องมีผู้รับรอง ไม่น้อยกว่าสิบคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรคหรือที่ประชุมใหญ่ สาขาพรรค แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคเพิ่มเติมให้มีลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนกรรมการสาขาพรรคที่เพิ่มขึ้น ซึ่งต้องไม่เกินสิบห้าคน เมื่อรวมกับจำนวนกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ (๒) ให้เสนอชื่อผู้ที่ดำรงตำแหน่งจนครบตามจำนวนตาม (๑) เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยใช้เสียงข้างมากของที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๒๘ คณะกรรมการสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับเลือกตั้ง จากที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรคหรือที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค แล้วแต่กรณี

เมื่อพ้นตำแหน่งหรือถึงคราวออกตามวาระ อาจได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้ ข้อ ๒๙ ความเป็นกรรมการสาขาพรรคสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๔) ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการสาขาพรรคตามที่กฎหมายกำหนด

เมื่อตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้หัวหน้าสาขาพรรค มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าตำแหน่งที่ว่างลงนั้นเป็นตำแหน่งหัวหน้าสาขาพรรคตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้รองหัวหน้า สาขาพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคในตำแหน่งที่ว่างลง หรือในกรณีที่กรรมการบริหารพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) และมีจำนวนน้อยกว่าเจ็ดคน ให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาพรรคที่เหลือ มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่ง ที่เหมาะสมทำการแต่งตั้งสมาชิกพรรคที่เหมาะสมทำหน้าที่แทนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการ สาขาพรรคในตำแหน่งที่ว่างลง

ข้อ ๓๐ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค
- (๒) กรรมการสาขาพรรคว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด

เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้หัวหน้าสาขาพรรคมีอำนาจ ในการเรียกประชุมใหญ่ เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการสาขาพรรค ที่พ้นจากตำแหน่ง อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสาขาพรรคเหลืออยู่ หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกตั้ง
คณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ คณะกรรมการบริหารพรรคจะดำเนินการเองหรือจะมอบหมายให้
สมาชิกสาขาพรรคจำนวนหนึ่งดำเนินการแทนก็ได้

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามข้อ ๒๘ และข้อ ๓๐ หรือเปลี่ยนแปลง ที่ตั้งสาขาพรรคหรือการเปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใด ๆ ให้หัวหน้าพรรค มีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือรับทราบการเปลี่ยนแปลงแล้ว ให้หัวหน้าพรรคประกาศ ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ข้อ ๓๒ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพ อย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย
- (๒) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน
- (๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล
- (๔) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับ ในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน
- (๕) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๖) ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

- (๗) เผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมือง นโยบายพรรค กิจกรรมของพรรค และจัดหา สมาชิกพรรคเพิ่มเติม
- (ಡ) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้ง ของสาขาพรรค
- (๙) จัดทำบัญชีรับและจ่ายเงิน และงบการเงินของสาขาพรรคเพื่อเสนอ ต่อคณะกรรมการบริหารพรรคภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน
- (๑๐) จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกสาขาพรรคและประชาชน โดยทั่วไป
- (๑๑) เสนอแนะข้อขัดข้องและแนวทางแก้ไขที่สาขาพรรคได้ประสบปัญหาต่อพรรค เพื่อพิจารณา
- (๑๒) เสนอชื่อบุคคลที่จะเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาท้องถิ่นอื่น ๆ ตามกฎหมายในเขตสาขาพรรคนั้น ๆ
- (๑๓) จัดทำแผนงานโครงการและรายงานผลการบริหารงานของสาขาพรรค เสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคทุกรอบสามเดือนและภายในหกสิบวันนับแต่สิ้นปีปฏิทิน

ข้อ ๓๓ กรรมการสาขาพรรคแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) หัวหน้าสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
 - (ก) เป็นผู้แทนของสาขาพรรคและเป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรมทั้งปวงของสาขาพรรค
- (ข) เป็นหัวหน้าของคณะกรรมการสาขาพรรค เรียกประชุมคณะกรรมการ สาขาพรรคและเป็นประธานการประชุม
- (ค) เรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สาขาพรรคและเป็นประธานของที่ประชุม ตลอดจนดำเนินการประชุม
- (ง) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมือง ให้มีอำนาจปฏิบัติการ ในนามของสาขาพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน คณะกรรมการสาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น และให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติของสาขาพรรค
 - (จ) อำนาจอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
- (๒) รองหัวหน้าสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าสาขาพรรค หรือคณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย

- (๓) เลขานุการสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (ก) ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการ สาขาพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าสาขาพรรค ในกิจการที่หัวหน้าพรรค มอบหมายให้ปฏิบัติ
- (ข) เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค และที่ประชุมใหญ่ สาขาพรรค
- (ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค และที่ประชุมใหญ่ สาขาพรรค
 - (ง) กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานสาขาพรรค
- (๔) เหรัญญิกสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุม รายรับ รายจ่าย บัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน และงบการเงินของพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคกำหนด
- (๕) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค มีอำนาจและหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก และจัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความจริง และต้องให้สมาชิกตรวจดูได้โดยสะดวก ณ สำนักงานสาขาพรรค รวมทั้งประกาศชื่อและนามสกุล ของสมาชิกให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย
- (๖) โฆษกสาขาพรรค มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์งานของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการ สาขาพรรคมอบหมาย
- (๗) กรรมการสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่ตามที่หัวหน้าสาขาพรรค หรือคณะกรรมการ สาขาพรรคมอบหมาย

ส่วนที่ ๕

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกหรือการให้ความเห็นชอบ ให้ดำรงตำแหน่ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๓๔ เขตเลือกตั้งในจังหวัดใดที่มิได้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค หรือสาขาพรรค ถ้ามีสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นเกินหนึ่งร้อยคน ให้แต่งตั้งสมาชิกพรรค ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด เพื่อดำเนินกิจกรรม ของพรรคในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบนั้น

ข้อ ๓๕ ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นสมาชิกพรรค
- (๒) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
 - (๓) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบุรณ์
 - (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมาย ดังนี้
 - (๔.๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 - (๔.๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๔.๓) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
 - (๔.๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๔.๕) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๔.๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๔.๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๔.๘) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงาน ในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมาย อาญาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐาน

เป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

- (๔.๘) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง (๔.๑๐) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลง
- ยังไม่เกินสองปี
- (๔.๑๑) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (๔.๑๒) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๕) อยู่ในระหว่างถูกสั่งห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองตามกฎหมาย
- (๖) ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นหรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้ง พรรคการเมืองอื่นหรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น

ข้อ ๓๖ การแต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ให้ดำเนินการในที่ประชุมสมาชิกพรรค จำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น โดยในการลงคะแนนให้ สมาชิกพรรคการเมืองมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้นับคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนแล้วรายงานชื่อสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุด สามลำดับแรกให้หัวหน้าพรรคการเมืองโดยเร็ว และให้หัวหน้าพรรคการเมืองแต่งตั้งสมาชิกพรรคการเมือง ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ในกรณีที่คะแนนเท่ากันให้เป็นอำนาจ ของหัวหน้าพรรคการเมืองในการพิจารณาแต่งตั้ง และให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียน พรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่แต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ในกรณีที่ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดลำดับแรกไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้หัวหน้าพรรคการเมือง แต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๓๗ ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง เป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด และให้มีการเลือกตั้งให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวัน และเมื่อพ้นจากตำแหน่ง หรือถึงคราวออกตามวาระอาจได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้

ข้อ ๓๘ ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

- (๓) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๔) หัวหน้าพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง สั่งให้ออกจากการเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๓๙ ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่ง
- (๒) พ้นจากตำแหน่งตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค

เมื่อตัวแทนพรรคประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้มีการเรียกประชุมสมาชิกพรรค ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น เพื่อดำเนินการเลือกตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดชุดใหม่ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้ความเห็นชอบตัวแทนพรรค ประจำจังหวัด

ในกรณีที่มีเหตุให้ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้ตัวแทนพรรค ประจำจังหวัดที่พ้นจากตำแหน่ง อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าที่ประชุมใหญ่ตัวแทนพรรค ประจำจังหวัดให้ความเห็นชอบตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ในกรณีที่ไม่มีตัวแทนพรรคประจำจังหวัดเหลืออยู่ หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกตัวแทน พรรคประจำจังหวัดชุดใหม่ คณะกรรมการบริหารพรรคจะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้สมาชิกพรรค ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นจำนวนหนึ่งดำเนินการได้

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามข้อ ๓๘ และข้อ ๓๘ หรือแต่งตั้ง หรือเปลี่ยนแปลงตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ทำการตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือการเปลี่ยนชื่อตัวเปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใด ๆ ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งให้ นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ข้อ ๔๑ ให้ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพ อย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

- (๒) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน
- (๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล
- (๔) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับ ในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน
- (๕) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๖) เสนอชื่อบุคคลที่จะเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาท้องถิ่นอื่น ๆ ตามกฎหมายในเขตสาขาพรรคนั้น ๆ
 - (๗) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทน
- (๘) จัดทำบัญชีรับและจ่ายเงิน และงบการเงินของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

หมวด ๓

การบริหารจัดการสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๔๒ การบริหารจัดการสาขาพรรค

- (๑) จัดให้มีทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคแต่ละสาขา
- (๒) จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคตามความจำเป็นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยให้มีมติจากที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรครับรองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้เข้าประชุม
- (๓) จัดให้มีการประชุมเพื่อคัดเลือกสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อ
 - (๔) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรค

ข้อ ๔๓ การบริหารจัดการตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

- (๑) จัดให้มีทะเบียนสมาชิกประจำจังหวัด
- (๒) จัดให้มีการประชุมตัวแทนพรรคประจำจังหวัดตามความจำเป็น
- (๓) จัดให้มีการประชุมเพื่อคัดเลือกสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อ
 - (๔) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

หมวด ๙

การประชุมใหญ่ของพรรค และการประชุมใหญ่ของสาขาพรรค

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่ของพรรค

ข้อ ๔๔ คณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีอย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมใหญ่วิสามัญ อาจมีได้เมื่อสมาชิกพรรคซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการบริหารพรรค จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ หรือไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน เข้าชื่อกันให้จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรค

หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดเจนว่าประสงค์ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใด และด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างใด

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคแรก ให้คณะกรรมการบริหารพรรค เรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

ให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ แต่สำหรับการประชุมใหญ่วิสามัญให้ระเบียบวาระเป็นไปตามบัญญัติของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๔๕ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่พรรค รวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด
- (๒) ผู้แทนของสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคในจำนวนนี้ จะต้องประกอบด้วยผู้แทนสาขาพรรคไม่น้อยกว่าสองสาขาซึ่งมาจากต่างภาคกัน
 - (๓) ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด
 - (๔) สมาชิกพรรค

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุม ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๔๖ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุม ให้รองหัวหน้าพรรคในลำดับถัดลงไปทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคลำดับถัดไปไม่มาประชุม ให้เลขาธิการพรรคทำหน้าที่แทน ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุม ให้รองเลขาธิการพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองเลขาธิการพรรคไม่มาประชุม หรือถ้าไม่มีรองเลขาธิการพรรคมาประชุม ให้คณะกรรมการบริหารพรรค ที่มาประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานการประชุม และเลขานุการ ในที่ประชุมคราวนั้น

ผู้ที่เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สามารถมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง หรือบุคคลที่มีตำแหน่งผู้อำนวยการพรรคเป็นผู้ดำเนินการประชุมได้

ข้อ ๔๗ การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่พรรค

- (๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคหรือนโยบายพรรค
- (๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค
- (๓) เลือกตั้งหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค เหรัญญิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค และกรรมการบริหารอื่น ๆ ของพรรค
 - (๔) การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค
- (๕) ให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของพรรคที่ได้ดำเนินการไป ในรอบปีที่ผ่านมา
 - (๖) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคหรือหัวหน้าสาขาพรรค
- (๗) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมาย หรือข้อบังคับพรรค

กิจการตามข้อ (๑) (๒) และ (๓) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคแล้ว ให้พรรคมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียน ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่พรรค

การลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้กระทำโดยเปิดเผย แต่การลงมติเลือกบุคคลตามข้อ ๔๗ (๓) และ (๔) ให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๔๘ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกคราวให้หัวหน้าพรรคแจ้งกำหนดการประชุม ให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบ วาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๒

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๔๙ ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคตามความจำเป็น อย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง โดยหัวหน้าพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม หรือตามคำขอจากคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดร่วมกันขอให้เปิดประชุม เป็นพิเศษในการขอให้เปิดประชุมพิเศษจะต้องมีวาระ หรือประเด็นที่จะประชุม เพื่อขอมติการประชุม คณะกรรมการบริหารพรรค ต้องมีกรรมการบริหารพรรคเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน คณะกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ในกรณีที่หัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรค คนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้คณะกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง ทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๐ มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ให้ถือเสียงข้างมาก

ส่วนที่ ๓

การประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๕๑ คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ก่อนการประชุมใหญ่ประจำปีของพรรค การประชุมใหญ่วิสามัญสาขาพรรคอาจจะมีได้เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรคเรียกประชุม หรือเมื่อกรรมการสาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรค เท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อหัวหน้าสาขาพรรคให้มีการประชุมวิสามัญ

หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดเจนว่า ประสงค์ให้เรียกประชุมวิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใด และด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างใด

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญสาขาพรรคตามวรรคแรก ให้หัวหน้าสาขาพรรค เรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม หัวหน้าสาขาพรรคเป็นผู้กำหนด วัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ แต่สำหรับการประชุมใหญ่วิสามัญสาขาพรรค ที่คณะกรรมการสาขาพรรคเข้าชื่อกันขอให้เรียกประชุม ระเบียบวาระให้เป็นไปตามบัญญัติของ ผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๕๒ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ประกอบด้วย กรรมการสาขาพรรค ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด และสมาชิกสาขาพรรค มีจำนวนรวมกันทั้งหมด ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

การลงมติดังกล่าวข้างต้นให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่ร่วมประชุม กรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๓ ให้หัวหน้าสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ถ้าหัวหน้าสาขาพรรค ไม่มาประชุมให้รองหัวหน้าสาขาพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าสาขาพรรคไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม และให้ที่ประชุม ตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการในที่ประชุม

ผู้ที่เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สามารถมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง หรือกรรมการสาขาพรรคเป็นผู้ดำเนินการประชุมได้

ข้อ ๕๔ กิจการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเท่านั้น

- (๑) การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรค
- (๒) จัดประชุมเพื่อเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๕๕ ในการประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกคราวให้หัวหน้าสาขาพรรคแจ้งกำหนดการประชุม ให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันโดยให้ระบุ วัน เวลา และสถานที่ประชุม และระเบียบ วาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๔

การประชุมตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๕๖ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

- (๑) การเลือกตัวแทนพรรคประจำจังหวัด
- (๒) จัดประชุมเพื่อเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หมวด ๕

สมาชิกพรรคการเมือง

ส่วนที่ ๑

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก การรับเข้าเป็นสมาชิก และการพ้นจากการเป็นสมาชิก

ข้อ ๕๗ สมาชิกพรรคต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
 - (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
 - (๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมาย ดังนี้
 - (๓.๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 - (๓.๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๓.๓) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
 - (๓.๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๓.๕) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๓.๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๓.๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓.๘) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงาน ในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐาน เป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๓.๙) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
(๓.๑๐) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ยังไม่เกินสองปี

- (๓.๑๑) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (๓.๑๒) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๔) อยู่ในระหว่างถูกสั่งห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองตามกฎหมาย
- (๕) ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นหรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้ง พรรคการเมืองอื่นหรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น

ข้อ ๕๘ การสมัครเป็นสมาชิกพรรคให้ยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรค พร้อมด้วยเอกสาร หลักฐานการสมัครสมาชิก หรือยื่นใบสมัครแบบอิเล็กทรอนิกส์ต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง ณ สำนักงานใหญ่ หรือต่อหัวหน้าสาขาพรรค ณ ที่ทำการสาขาพรรค หรือต่อเจ้าหน้าที่พรรค ตามสถานที่ที่พรรคกำหนด และจัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความเป็นจริงและต้องให้สมาชิกตรวจดูได้สะดวก ณ สำนักงานใหญ่ของพรรคการเมือง รวมทั้งประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไปด้วย

ให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคเสนอใบสมัครสมาชิกพรรค ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค พิจารณาพร้อมด้วยคำคัดค้าน (ถ้ามี) เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้รับเป็นสมาชิกแล้ว

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนนายทะเบียนสมาชิกพรรคอาจเสนอหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรค เพื่อให้รับบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นสมาชิกก็ได้ จากนั้นให้รายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรค เพื่อรับทราบความเป็นสมาชิก

ในกรณียื่นสมัคร ณ สำนักงานใหญ่ แต่ภูมิลำเนาปัจจุบันของผู้นั้นอยู่ต่างจังหวัด และมีสาขาพรรค ในจังหวัดนั้น หากสมาชิกพรรคผู้นั้นมีความประสงค์จะย้ายทะเบียนสมาชิกของตนไปที่สาขาพรรค ตามภูมิลำเนาของตน ให้สมาชิกพรรคยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคเพื่อขอย้ายทะเบียน สมาชิกไปยังสาขาที่ผู้สมัครมีภูมิลำเนาอยู่ และให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคเสนอต่อหัวหน้าพรรค และเลขาธิการพรรคเพื่อให้ความเห็นชอบ และเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคให้มีมติ ตามคำร้องที่นายทะเบียนสมาชิกพรรคเสนอ จึงจะถือว่าได้ย้ายทะเบียนสมาชิกไปที่สาขาโดยสมบูรณ์

ข้อ ๕๙ การคัดค้านผู้สมัครเป็นสมาชิกต้องทำเป็นหนังสือ มีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคน และต้องชี้แจงเหตุผลในการคัดค้าน ประกอบด้วยคำคัดค้านให้ยื่นต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรค หรือนายทะเบียน สมาชิกสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี และให้สงวนคำคัดค้านนั้น ๆ ไว้ เป็นความลับ

ข้อ ๖๐ ถ้าคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติไม่รับผู้ใดเป็นสมาชิกพรรค ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้นั้นทราบ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเป็นที่สุด

ข้อ ๖๑ สมาชิกภาพของสมาชิกเริ่มตั้งแต่ได้ชำระค่าบำรุงพรรคหนึ่งร้อยบาทต่อปี โดยกำหนดให้ครบอายุการเป็นสมาชิกภาพคือวันสิ้นปีปฏิทินในปีที่ครบอายุการเป็นสมาชิกภาพ หรือได้ชำระค่าบำรุงพรรคแบบตลอดชีพสองพันบาท

ในการเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้เก็บค่าบำรุงพรรคเป็นเงินจำนวนห้าสิบบาท อ้างอิงตามคำสั่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๓/๒๕๖๑

ข้อ ๖๒ สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕๗ เว้นแต่กรณีเป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ที่เป็นการบวชตามประเพณีนิยม แต่ในระหว่างมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว จะใช้สิทธิในฐานะสมาชิกมิได้
 - (๔) ไม่ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน
- (๕) พรรคมีมติให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอื่น
 - (๖) พรรคสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง หรือยุบไป
 - (๗) เป็นสมาชิกของพรรคในขณะเดียวกันเกินกว่าหนึ่งพรรค

การลาออกตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้ถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออกต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรค หรือนายทะเบียนพรรคการเมือง

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๕) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยมติของพรรคต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสิ่ ของจำนวนกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมดและการลงมติ ให้ลงคะแนนลับ

ส่วนที่ ๒

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก ความรับผิดชอบของสมาชิกต่อพรรค และความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิก

ข้อ ๖๓ สมาชิกพรรคมีสิทธิต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสิทธิ์ในการเสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค
- (๒) มีสิทธิได้รับการคัดเลือกจากพรรคให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค ในการเลือกตั้งทั้งปวงที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิ
- (๓) มีสิทธิได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรค ผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงานหรือคณะกรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด กรรมการ หรืออนุกรรมการ ในคณะต่าง ๆ ตลอดจนที่ปรึกษาพรรค
 - (๔) มีสิทธิอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาเป็นแต่ละกรณีไป

ข้อ ๖๔ หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกต่อพรรคการเมือง มีดังนี้

- (๑) เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีอุดมการณ์ต่อแนวทางของพรรค
- (๒) เป็นผู้ที่พร้อมที่จะเสียสละ และพากเพียรในการทำงานเพื่อพรรคและอุดมการณ์ของพรรค จนประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของพรรค
- (๓) เป็นผู้มีความรู้ มีอุดมการณ์อย่างแรงกล้า และยึดมั่นในแนวทางของพรรค ศึกษาอย่างถ่องแท้
 - (๔) เพื่อเข้าร่วมในการขยายอุดมการณ์และแนวทางของพรรคสู่สาธารณชนต่อไป
- (๕) เป็นผู้ที่ไม่มีปัญหาขัดแย้งหรือข้อบกพร่อง จนได้รับการตำหนิ จากคณะกรรมการบริหารพรรคหรือสมาชิกพรรคทั่วไป
 - (๖) ศึกษาและปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรค และให้การสนับสนุนนโยบายของพรรค
- (๗) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรคให้ความร่วมมือและเข้าร่วมในกิจกรรม ทางการเมืองของพรรคทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ ตลอดจนเข้าไปมีส่วนร่วมกับประชาชน ในท้องถิ่นอย่างเต็มความสามารถ ด้วยจิตสานึกในอุดมคติ และในฐานะเป็นเจ้าของพรรคร่วมกัน
- (๘) ชำระค่าบำรุงพรรคประจำปี ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด ให้มีค่าบำรุงพรรคประจำปี

ข้อ ๖๕ ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกพรรค

- (๑) พรรคจะดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้พรรค ได้ก้าวไปสู่การมีบทบาททางการเมืองและเข้าสู่การบริหารท้องถิ่น และการบริหารประเทศตามนโยบายของพรรค เพื่อบรรลุเป้าหมายตามอุดมการณ์
- (๒) พรรคจะจัดการส่งเสริมสถานภาพของสมาชิก ให้มีสมรรถภาพต่อการดำรงชีวิต ของตนเองและครอบครัวและจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อสมานสามัคคีระหว่างมวลสมาชิกทั่วประเทศ
- (๓) พรรคจะให้ความสำคัญแก่มวลสมาชิกพรรค โดยให้ถือว่าสมาชิกเป็นบุคคลสำคัญ และเป็นองค์กรหลักของพรรค

หมวด ๖

มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรค และสมาชิก ข้อ ๖๖ กรรมการบริหารพรรคและสมาชิกพรรค ต้องมีมาตรฐานจริยธรรม ดังนี้

(๑) ต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

- (๒) จงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 - (๓) ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายโดยเคร่งครัด
- (๔) มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต โดยยึดถือประโยชน์ประเทศชาติ และประชาชนด้วยความสุจริตเที่ยงธรรม
 - (๕) เป็นอิสระและเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น
 - (๖) อุทิศเวลาให้แก่การประชุม ตรงต่อเวลา และไม่ขาดการประชุมโดยไม่จำเป็น
 - (๗) ยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค
- (๘) ไม่ใช้ความเป็นสมาชิกพรรคไปแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือเพื่อผู้อื่น โดยขัดต่อกฎหมาย
- (๙) ไม่โจมตีหรือใส่ร้ายสมาชิกพรรค หรือองค์กรของพรรคต่อบุคคลภายนอก ในทางที่เสียหายหรือเป็นการบ่อนทำลาย
- (๑๐) ไม่ปกปิดความผิดและไม่ละเลยต่อการแจ้งความผิดของสมาชิกพรรค ที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อพรรคหรือกรรมการบริหารพรรค
- (๑๑) สมาชิกพรรคต้องไม่นำความลับของพรรคที่ได้มีมติไว้ไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น ในทางที่เสื่อมเสียต่อพรรค
 - (๑๒) ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกขึ้นภายในพรรคไม่ว่ากรณีใด
 - (๑๓) ประพฤติและดำรงชีพด้วยความมีคุณธรรม และจริยธรรม
- (๑๔) มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่องานต่าง ๆ ด้วยความเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต มีส่วนร่วมกับสมาชิกพรรคในการคิด ในการทำช่วยกันและร่วมกันรับผิดชอบในภารกิจต่าง ๆ เพื่อให้เป้าหมาย อุดมการณ์ และแผนงานของพรรคบรรลุความสำเร็จ
- (๑๕) มีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมทำให้พรรคเจริญก้าวหน้า และให้ผู้อื่น เกิดความเข้าใจในกิจการของพรรค
- (๑๖) ยอมรับความคิดเห็นและคำวิพากษ์วิจารณ์เพื่อการปรับปรุงตนเองอันจะก่อให้เกิด ความสมัครสมานสามัคคี

หมวด ๗

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ และการคัดเลือกบุคคล ซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๑

การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๖๗ การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง เมื่อมีกรณีต้องสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคต้องจัดให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๖๘ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรคไม่เกินกึ่งหนึ่ง
- (๒) หัวหน้าสาขาพรรคซึ่งมาจากภาคละหนึ่งสาขา
- (๓) ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดไม่เกินสี่คน

การลงมติเลือกคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้ลงคะแนนโดยลับ

ข้อ ๖๙ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้มีวาระ เช่นเดียวกับคณะกรรมการบริหารพรรค

ในกรณีที่ตำแหน่งของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งว่างลง ถ้าเป็นองค์ประกอบ ของหัวหน้าสาขาพรรคให้กรรมการบริหารพรรคมีมติแต่งตั้งหัวหน้าสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่ แทนตำแหน่งที่ว่างลง แต่อย่างน้อยต้องมีหัวหน้าสาขาพรรคไม่น้อยกว่าสี่สาขาซึ่งมาจากภาคต่างกัน ถ้าเป็นองค์ประกอบของกรรมการบริหารพรรคให้กรรมการบริหารพรรคมีมติแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรค คนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทนตำแหน่งที่ว่างลง

ข้อ ๗๐ คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคลเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ
- (๒) ทำหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรค ประจำจังหวัด และประกาศให้สมาชิกทราบโดยทั่วกัน

- (๓) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบบัญชีรายชื่อ และส่งรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบบัญชีรายชื่อให้สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด
- (๔) นำรายงานผลคะแนนการเลือกตั้งส่งให้กับกรรมการบริหารพรรคการเมือง เพื่อพิจารณาเห็นชอบในกรณีที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เห็นชอบรายชื่อที่สาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดส่งมา ให้คณะกรรมการสรรหาประชุมร่วมกับคณะกรรมการบริหารพรรค เพื่อมีมติในการเห็นชอบรายชื่อผู้สมัคร

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๗๑ พรรคซึ่งประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งใด ต้องมีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น

การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบเบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้พรรคส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๗๒ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสมัครเป็นผู้สมัคร รับเลือกตั้งและประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป
- (๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลารับสมัครตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติ ของผู้สมัครในแต่ละเขตเลือกตั้ง แล้วส่งรายชื่อผู้สมัครให้สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น
- (๓) เมื่อสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ได้รับรายชื่อผู้สมัคร จากคณะกรรมการสรรหาแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดจัดการประชุมสมาชิก เพื่อลงคะแนนเลือกผู้สมัครตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาส่งมา

- (๔) การประชุมสาขาพรรค ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือประชุมตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน โดยในการลงคะแนน ให้สมาชิกมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้นับคะแนน และประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสองลำดับแรกให้คณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว ในกรณีที่มีผู้มีคะแนนเท่ากันมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการเรียงลำดับ
- (๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งได้รับคะแนนของ แต่ละเขตเลือกตั้งให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยพิจารณาจากผู้มีคะแนนสูงสุด ของแต่ละเขตเลือกตั้ง หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบ ให้พิจารณาผู้สมัครซึ่งได้คะแนน ในลำดับถัดไปเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบกับรายชื่อ ที่สาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการบริหารพรรค และคณะกรรมการสรรหาประชุมร่วมกันหากที่ประชุมร่วมกันมีมติเห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครผู้ใด ให้เสนอรายชื่อผู้นั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง แต่ถ้าที่ประชุมร่วมกันมีมติไม่เห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัคร ที่สาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมดให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งเหตุผลให้ หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นทราบและให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์และการคัดเลือกสมาชิกพรรค เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งบัญชีรายชื่อ

ข้อ ๗๓ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้พรรค จัดทำบัญชีรายชื่อเพื่อส่งให้สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด โดยให้คำนึงถึงผู้สมัคร รับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย

ข้อ ๗๔ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ดำเนินการ ตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคล เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และมีหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรค ประจำจังหวัด และประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป
- (๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาเสนอรายชื่อจากกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัดตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติ และจัดทำบัญชีรายชื่อ ไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบรายชื่อ โดยคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกัน ระหว่างชายและหญิงแล้วส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวไปยังสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด
- (๓) ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด จัดการประชุมเพื่อให้สมาชิก ลงคะแนนเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อตาม (๒) โดยให้สมาชิกลงคะแนนเลือกได้คนละไม่เกินสิบห้ารายชื่อ โดยการประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือการประชุมตัวแทนพรรค ประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน

เมื่อลงคะแนนเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดนั้น แล้วรายงานไปยัง คณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว

(๔) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยเรียงลำดับ ตามผลรวมของคะแนนที่ได้รับจากสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดตาม (๓)

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคประสงค์จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้หัวหน้าพรรคอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในลำดับที่หนึ่งและให้เรียงลำดับรายชื่อ ตามผลคะแนนดังกล่าวในลำดับถัดไปจนครบจำนวน ในกรณีที่คะแนนของบุคคลตามบัญชีรายชื่อเท่ากัน ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม (๔) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบ ให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกพรรค ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีภูมิลำเนา อยู่ในเขตเลือกตั้งที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้น เป็นสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งของสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่มีเขตเลือกตั้งใกล้เคียง ตามความสะดวกของสมาชิกพรรค

ส่วนที่ ๔

การคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอ ให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๗๕ บุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี อย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ไม่มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
 - (๕) ไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมาย ดังนี้
 - (๕.๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 - (๕.๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๕.๓) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
 - (๕.๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๕.๕) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๕.๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๕.๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- (๕.๘) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงาน ในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมาย อาญาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐาน เป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๕.๙) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
 (๕.๑๐) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ยังไม่เกินสองปี
 - (๕.๑๑) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (๕.๑๒) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๖) ไม่เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุกแม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุด หรือมีการรอการลงโทษ เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท
- (๗) ไม่เป็นผู้เคยพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุกระทำการอันเป็นการต้องห้าม ตามมาตรา ๑๘๖ หรือมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาแล้วยังไม่ถึงสองปีนับถึงวันแต่งตั้ง

หมวด ๘

วิธีการบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ส่วนที่ ๑

วิธีการบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีพรรค ข้อ ๗๖ บัญชีของพรรค ประกอบด้วย

- (๑) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย
- (๒) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค
- (๓) บัญชีแยกประเภท
- (๔) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

การลงรายการบัญชีตามวรรคหนึ่งต้องมีรายงานและเอกสารประกอบการลงบัญชีและจัดทำ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

- (๑) การลงบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น
- (๒) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น
- (๓) บัญชีแยกประเภทและบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องลงรายการ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

ข้อ ๗๗ พรรคต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายในวันสิ้นปีปฏิทินที่ได้จดแจ้งการจัดตั้งขึ้น และครั้งต่อไป เป็นประจำทุกปีในวันสิ้นปีปฏิทิน

การปิดบัญชีให้จัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบแสดงฐานะทางการเงิน งบรายได้และค่าใช้จ่ายของพรรคการเมือง งบแสดงฐานะทางการเงินต้องแสดงรายการทรัพย์สิน หนี้สิน และทุนของพรรค ทั้งต้องจัดแสดงที่มาของรายได้ข้อ ๘๑ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของพรรคไว้ โดยชัดเจน โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและรายการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

งบการเงินของพรรคต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองการสอบบัญชี

ข้อ ๗๘ ให้หัวหน้าพรรคเสนองบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้ว ต่อที่ประชุมใหญ่ของพรรคเพื่ออนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี

งบการเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติแล้ว ให้หัวหน้าพรรครับรองความถูกต้องร่วมกับ เหรัญญิกพรรค และส่งให้แก่นายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่พรรคอนุมัติ พร้อมทั้งบัญชีตามข้อ ๗๖

ส่วนที่ ๒

วิธีการบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของสาขาพรรค

ข้อ ๗๙ หน้าที่ของหัวหน้าสาขาพรรคต้องจัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรค ดังนี้ ให้หัวหน้าสาขาพรรค จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรค โดยบันทึกบัญชีให้แล้วเสร็จ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้น และสรุปรายงานให้พรรคทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน

ส่วนที่ ๓

วิธีการบริหารการเงินและทรัพย์สิน

และการจัดทำบัญชีของตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๘๐ หน้าที่ของตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องจัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงิน ดังนี้
ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องจัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินที่ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด
ได้รับหรือจ่าย โดยบันทึกบัญชีให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้นและสรุปรายงาน
ให้พรรคทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน

หมวด ๙

รายได้ของพรรค และอัตราค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรรคซึ่งต้องเรียกเก็บจากสมาชิก

ข้อ ๘๑ พรรคอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินทุนประเดิมของพรรค
- (๒) ค่าบำรุงพรรค
- (๓) เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการของพรรค
- (๔) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรค
- (๕) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการบริจาค
- (๖) เงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
- (๗) ดอกผลและรายได้ที่เกิดจากเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของพรรค

การได้มาซึ่งรายได้ตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ต้องมีใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐาน การได้มาซึ่งรายได้นั้นเป็นหนังสือตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

การจำหน่ายสินค้าหรือบริการตาม (๓) และการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคตาม (๔) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

รายได้ของพรรคจะนำไปใช้เพื่อการอื่นใดนอกจากการดำเนินการพรรคการเมืองมิได้

ข้อ ๘๒ รายได้และทรัพย์สินที่พรรคได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ได้รับ ยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ข้อ ๘๓ การหารายได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคต้องกระทำโดยเปิดเผย และแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการระดมทุนของพรรคอย่างชัดเจน

ให้หัวหน้าพรรคประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงจำนวนและที่มาของเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้จากกิจกรรมดังกล่าว และให้มีหนังสือแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบด้วย ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กิจกรรมดังกล่าวสิ้นสุดลง

ประกาศและหนังสือแจ้งตามวรรคสองให้ระบุชื่อบุคคลผู้สนับสนุนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่มีมูลค่าหนึ่งแสนบาทขึ้นไปด้วย

ข้อ ๘๔ ทุกเดือนให้พรรคประกาศรายชื่อผู้บริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่มีมูลค่าตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าพันบาท ให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไปพร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการบริจาค และให้แจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ตามแบบหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดด้วย

การประเมินมูลค่าของสิ่งที่ได้รับบริจาคตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งกำหนด

ข้อ ๘๕ บุคคลใดจะบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคมีมูลค่าเกินสิบล้านบาท ต่อพรรคต่อปีมิได้ และในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นนิติบุคคล การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ให้แก่พรรคไม่ว่าพรรคเดียวหรือหลายพรรคเกินปีละห้าล้านบาท ต้องแจ้งให้ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นทราบ ในการประชุมใหญ่คราวต่อไปหลังจากบริจาคแล้ว

พรรคจะรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกินวรรคหนึ่งมิได้

ข้อ ๘๖ หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือสมาชิกผู้ใดได้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยผู้บริจาคประสงค์จะบริจาค ให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรค ต้องแจ้งให้พรรคทราบภายในสิบห้าวัน และให้พรรค ออกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเป็นหนังสือให้แก่ผู้บริจาค เป็นหลักฐานทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

กิจกรรมของพรรคตามวรรคหนึ่ง หมายความรวมถึง การดำเนินทางการเมืองของพรรค สาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด สมาชิก หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วย ข้อ ๘๗ ภายใต้บังคับข้อ ๘๔ และข้อ ๘๖ นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง สภาผู้แทนราษฎรประกาศใช้บังคับแล้วจนถึงวันเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดได้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่ารวมกันแล้วเกินหนึ่งหมื่นบาทต่อวัน โดยผู้บริจาคประสงค์ จะบริจาคให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้น หรือของพรรคการเมือง หรือเพื่อใช้ในการเลือกตั้ง ต้องแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ถ้าสิ่งของที่ได้รับบริจาคตามวรรคหนึ่งไม่อาจนำส่งพรรคการเมืองได้ หรือเป็นของสดเสียได้ ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นแจ้งให้พรรคการเมืองทราบ เพื่อบันทึกมูลค่าของสิ่งนั้นไว้เป็นค่าใช้จ่าย ในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครนั้น

ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดมีเหตุสงสัยว่าเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ตนได้รับ เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรค หรือเพื่อใช้ในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง หรือเป็นสิ่งของตามวรรคสองหรือไม่ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัย

ข้อ ๘๘ ให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคเปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชี ในนามของพรรครักษ์ธรรม และให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงิน ที่เปิดบัญชีของทุกบัญชีให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เปิดบัญชีดังกล่าว

ข้อ ๘๙ สมาชิกเสียค่าบำรุงพรรคประจำปี จำนวนปีละห้าสิบบาท

หมวด ๑๐

การลงโทษสมาชิก

ข้อ ๙๐ การกล่าวหาสมาชิกพรรคคนใดว่าได้กระทำ หรือละเว้นการกระทำอันควรแก่การลงโทษ กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง หรือสมาชิกไม่น้อยกว่ายี่สิบคนลงลายมือชื่อทำเป็นหนังสือ ถึงหัวหน้าพรรคได้

ข้อ ๙๑ เมื่อได้รับคำกล่าวหาหรือหนังสือกล่าวหาของสมาชิกแล้ว หากหัวหน้าพรรคเห็นว่า อาจมีมูลความจริง ให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนและเรียกให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าชี้แจงหากคณะกรรมการ สอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหามิได้กระทำความผิด ให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอรายงานต่อหัวหน้าพรรค เพื่อให้สั่งยกข้อกล่าวหานั้นได้ แต่หากสอบสวนแล้วเห็นว่ามีมูลให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอข้อกล่าวหานั้น พร้อมทั้งรายงานการสอบสวนต่อหัวหน้าพรรคเพื่อพิจารณาชี้ขาดต่อไป

ข้อ ๙๒ ในการพิจารณาข้อกล่าวหาต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้แก้ข้อกล่าวหาตองให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้แก้ข้อกล่าวหาตองจนแสดงพยานหลักฐานฝ่ายตนภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา

ข้อ ๙๓ เมื่อการพิจารณาสิ้นสุดลง หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ระงับเรื่องกล่าวหา
- (๒) ยกข้อกล่าวหา
- (๓) ตำหนิสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) ภาคทัณฑ์สมาชิกผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๙๔ การลงโทษสมาชิกผู้ถูกกล่าวหาให้พ้นจากสมาชิกภาพ จะกระทำได้ต่อเมื่อปรากฏว่า สมาชิกผู้นั้นกระทำการให้พรรคเกิดความเสียหาย หรือทำให้เกิดการแตกแยก ขาดความเป็นเอกภาพ ภายในพรรค หรือผู้ถูกกล่าวหาได้ฝ่าฝืนในสาระสำคัญของข้อบังคับพรรค จรรยาบรรณของพรรค มติหรือคำสั่งของคณะกรรมการบริหารพรรค

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าพรรคเสนอคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อพิจารณาวินิจฉัย มติของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเป็นที่สุด

กรณีที่สมาชิกผู้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ดำเนินการตามข้อบังคับพรรคข้อ ๙๑ แล้วเห็นว่ามีความผิดจริงสมควรลงโทษให้พ้นจาก สมาชิกภาพก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๖๒ วรรคสาม

หมวด ๑๑

การเลิกพรรค สาขาพรรค

และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๙๕ การเลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้เป็นไปตามมติ คณะกรรมการบริหารพรรค

หมวด ๑๒

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ และแนวนโยบายของพรรค

ข้อ ๙๖ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรค และแนวนโยบายของพรรคจะทำได้โดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการบริหารพรรคและได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่พรรค กรณีที่ประชุมใหญ่พรรค ไม่เห็นชอบด้วยให้ข้อที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นอันตกไป

หมวด ๑๓ หมวดเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๙๗ หากมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความตามข้อบังคับพรรคนี้ ให้คณะกรรมการบริหารพรรค มีอำนาจตีความโดยคะแนนเสียงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

๒. เลือกตั้งกรรมการบริหารพรรครักษ์ธรรมแทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน ๗ คน ได้แก่

๒.๑ นายสมศักดิ์ แสงอำนาจเดช รองหัวหน้าพรรค
 ๒.๒ นายธานินท์ จุ้ยมณี เลขาธิการพรรค
 ๒.๓ นางขวัญใจ เมธีเจริญพงศ์ เหรัญญิกพรรค

๒.๔ นางศิครินธาร บุญปั่น นายทะเบียนสมาชิกพรรค

๒.๕ นายทวีเกียรติ เมธีเจริญพงศ์ โฆษกพรรค

๒.๖ นายอำนวย บางประเสริฐ กรรมการบริหารพรรค๒.๗ นายสะอาด บุญปั่น กรรมการบริหารพรรค

ดังนั้น จึงทำให้มีคณะกรรมการบริหารพรรครักษ์ธรรม จำนวนทั้งสิ้น ๑๑ คน ได้แก่

๑. นายศักดาวุธ โกมลประเสริฐ หัวหน้าพรรค

๒. นายพีรพงษ์ พอสม รองหัวหน้าพรรค

๓. นายสมศักดิ์ แสงอำนาจเดช รองหัวหน้าพรรค

๔. นายธานินท์ จุ้ยมณี เลขาธิการพรรค

๕. นางขวัญใจ เมธีเจริญพงศ์ เหรัญญิกพรรค

๖. นางศิครินธาร บุญปั้น นายทะเบียนสมาชิกพรรค

๗. นายทวีเกียรติ เมธีเจริญพงศ์ โฆษกพรรค

นายเสรี ใจอุ่น กรรมการบริหารพรรค

๙. นางสาวอมรรัตน์ เจริญเมืองเพรียว กรรมการบริหารพรรค

๑๐. นายอำนวย บางประเสริฐ กรรมการบริหารพรรค

๑๑. นายสะอาด บุญปั่น กรรมการบริหารพรรค

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา นายทะเบียนพรรคการเมือง